

Norsk RegnskapsStiftelse
Henrik Ibsens Gate 100
Postboks 2914 Solli, 0230 Oslo

Dato: 30.08.2013

Vår ref.: IM / HB

NBS (HU) Bruk av tekstbehandlings- og regnearkprogrammer

Vi viser til brev av 27. mai 2013 der forslag til ny NBS (HU) Bruk av tekstbehandlings- og regnearksystemer ble sendt på høring.

Revisorforeningen støtter i all hovedsak utkastet til standard slik det foreligger. Utkastet innebærer utdypning og forklaring av eksisterende regler. Vi har likevel noen korte innspill.

Endre ordlyd vedrørende veiledning om sikring mot urettmessig endring, sletting, tap eller ødeleggelse

Utdrag fra høringsutkastets kapittel 5 og 6:

«Tekstbehandlings- og regnearkformater tilfredsstiller i utgangspunktet ikke kravene til sikring mot urettmessig endring, sletting, tap eller ødeleggelse, da låsemekanismene som er integrert i programvaren normalt ikke anses å være tilstrekkelige for dette formålet. Oppbevaring av pliktig regnskapsrapportering direkte i tekstbehandlings- eller regnearkformat krever derfor særskilte sikringstiltak, for eksempel ved bruk av skrivebeskyttelse og/eller tilgangskontroller, jf. NBS 1 Sikring av regnskapsmateriale.»

Etter Revisorforeningens forståelse er skrivebeskyttelse og tilgangskontroll mekanismer som ofte er integrert i programvaren. Vi mener at ordlyden her er uheldig og forvirrende.

Fortløpende, automatisk nummerering

Fra første avsnitt i kapittel 7:

«Utskrift på forhåndsnummererte trykte blanketter kan likevel unnlates dersom tekstbehandlings- eller regnearkprogrammet har en betryggende sikret funksjon for fortløpende nummerering av salgsdokumentene.»

Setningen gjentas i siste avsnitt. Revisorforeningen mener at det i disse setningene burde komme tydeligere fram at programvaren *automatisk* må begynne på neste nummer i rekkefølgen etter at programmet sist var i bruk. Vi foreslår derfor at ordet tas inn etter «fortløpende».

Standardens struktur

Revisorforeningen mener at standardens struktur burde endres slik at den er mer sammenfallende med hva som er kronologisk rekkefølge i praksis, altså når man behandler hvilke dokumenter. Vi synes nåværende struktur er noe ulogisk.

Vi foreslår følgende rekkefølge:

(Kapittel 1 til 3 uendret)

4. Vi foreslår at nåværende kapittel 4.1 blir kapittel 4 alene.

5. Dokumentasjon av bokførte opplysninger og balansen (nåværende kapittel 6)

6. Salgsdokument

7. Spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering (nåværende kapittel 4.2)

8. Pliktig regnskapsrapportering (nåværende kapittel 5)

9. Konsernregnskap

Mer praktisk veiledende

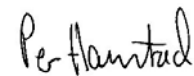
Revisorforeningen opplever at mange bokføringspliktige finner begrepsbruken i bokføringsregelverket tungt og vanskelig å forstå. Vi mener at det av den grunn burde tas inn eksempler på hva som menes med de enkelte begrepene, på samme måte som er gjort i NBS 5. For enkelte bokføringspliktige kan det være hensiktsmessig med eksempler på hva som er ment med begreper som «dokumentasjon av bokførte opplysninger» og «pliktig regnskapsrapportering». For eksempel at dette kan være henholdsvis utgående fakturaer og årsregnskapet. Listen kan gjerne være omfattende slik at den inkluderer bilag som er de mest vanlige, og det må presiseres at den ikke er uttømmende. Dette kan redusere risikoen for at den bokføringspliktige gjør feil før vedkommende leverer til sin regnskapsfører eller revisor.

Regelendringer etter at høringsutkastet ble utgitt

Avslutningsvis minner vi om at standarden må tilpasses til at grensen for bokføringspliktige med få bilag er økt til 600 per år, og at oppbevaringstiden skal reduseres til fem år.

Med vennlig hilsen

Den norske Revisorforening

Per Hanstad
Adm. direktør

Harald Brandsås
Fagdirektør

Forslag til NBS Bruk av tekstbehandlings- og regnearkprogrammer

Viser til høringsrunde vedrørende bruk av tekstbehandling- og regneark-programmer til føring og sluttbehandling av regnskap, og vil med dette komme med mine innspill i sakens anledning.

Med utgangspunkt i en generell god datakompetanse, hvor brukere har mulighet til å endre måten regnskapet blir registrert på, vil jeg i det påfølgende hevde at det er kun et sluttresultat som er offentlig tilgjengelig som kan godkjennes som i tråd med god regnskapsskikk.

I tradisjonelle regnskapsprogrammer (Huldt & Lillevik, Mamut, Visma m.fl.) er oppsettet basert på databaser. Fellesnevneren for disse er at enhver registrering blir unikt registrert, og kan ikke endres i ettertid.

Regnskapsprogrammet kan også lukke perioder for videre behandling. Dette forhindrer senere periodisering av regnskapet, der bilag kommer til rette etter at perioden er lukket for registrering.

Mitt argument i denne saken er at med en generell god datakompetanse blant brukere, vil disse kunne sikkerhetskopiere ethvert regnskapsprogram, for slik å tilbakeføre det til den perioden de ønsker.

Dermed er det åpnet for at ethvert regnskapsprogram kan manipuleres frem til endelig årsoppgjør. I så måte vil det kun være det innsendte regnskapet til revisor eller Altinn som kan legges til grunn for vurdering om god regnskaps-skikk har blitt fulgt.

Dette følger av at offentlige regnskap ikke kan endres, da det er ute av kontroll for regnskapsføreren.

Bruk av tekstbehandlingsprogrammer eller regneark kan i mange tilfeller side-stilles med ordinære regnskapsprogrammet. Utviklingen av løsninger innenfor disse feltene baseres ofte på samme prinsipp som databaseteknologien brukt i ordinære regnskapsprogram.

Programmering i VBA (Visual Basic for Application), gir f.eks. Excel det samme brukergrensesnittet som et ordinært regnskapsprogram. Registreringer kan gis unike identifikatorer, sikkerhetskopieres utenfor brukerens virkeområde og ikke minst rekonstrueres på samme måte som ethvert annet regnskapsprogram.

I så måte vil bruken av regneark eller tekstbehandlingsprogram gi samme trygget som ethvert annet regnskapsprogram om at god regnskapsskikk overholdes.

Hovedregelen vil alltid være at enhver bruker har mulighet til å slette selve programmet, reinstallere dette og starte registreringen fra begynnelsen av.

Dermed vil en offentlig kopi av regnskapet (enten den er sendt revisor eller direkte til Altinn), være den eneste sikkerhet for at GRS er overholdt. Dette er den eneste versjonen av regnskapet som med sikkerhet er utenfor brukerens kontroll.

Mitt argument i denne saken vil derfor være at bruken av tekstbehandlings- eller regnearkprogram må kunne sidestilles med ordinære regnskapsprogram, så lenge disse kan utvikles på en måte som sikrer at god regnskapsskikk overholdes.

Med vennlig hilsen

Tom Erik Moe
redaktør - Finansleksikon på nett

Norsk RegnskapsStiftelse
E-post: nrs@revisorforeningen.no

Deres ref.:

Vår ref.:
Fs1337/jtk

Dato:
30. september 2013

Høringsutkast til norsk bokføringsstandard NBS (HU) Bruk av tekstbehandlings- og regnearkprogrammer

Det vises til brev av 27. mai 2013 der vi inviteres til å gi kommentarer til forslag til standard om bruk av tekstbehandlings- og regnearkprogrammer. Saken er behandlet av NARFs fagutvalg. Vi beklager at høringssvaret kommer etter fristen, som tidligere varslet.

Vi ser behovet for avklaringer rundt regelverket på dette området, men ønsker samtidig å påpeke at omfanget av god bokføringsskikk nå er betydelig (uttalelser og standarder). Av hensyn til bokføringspliktige, regnskapsførere og andre brukere av god bokføringsskikk, ønsker vi at Bokføringsstandardstyret skal være kritiske til hvilke områder det prioriteres å komme med uttalelser og standarder innenfor, samt omfanget av tekst i uttalelser og standarder. Vi henviser i den sammenheng også til det pågående arbeidet med å redusere de administrative byrdene for næringslivet, herunder å forenkle gjeldende regelverk.

Nedenfor følger materielle kommentarer til enkelte av punktene i standarden.

Til punkt 4.1 Hvem kan bokføre i tekstbehandlings- og regnearkprogrammer

Bokføringsforskriften § 4-1 annet punktum er endret med ikrafttredelse 1. januar 2014 for regnskapsår påbegynt etter 31. desember 2013, slik at bokføringspliktige med få transaksjoner defineres som foretak som har færre enn 600 bilag i året. Dette medfører at bokføringspliktige med relativt mange transaksjoner får anledning til å bokføre i tekstbehandlings- og regnearkprogrammer, noe vi ikke anser som en heldig utvikling. Samtidig mener vi at enkelthet i regelverket er viktigere, og at grensen for antall bilag i standardens punkt 4.1 derfor bør samordnes med den nye grensen i bokføringsforskriften § 4-1 annet punktum.

Til punkt 4.2 Spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering

Dersom bokføringen skjer i tekstbehandlings- eller regnearkprogrammer, krever standarden at ferdig utarbeidede spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering skal oppbevares på papir eller i et filformat som ikke enkelt lar seg redigere i allment kjente sluttbrukerverktøy for tekstbehandling, regneark, e-post mv. uten at endringen fremgår direkte av spesifikasjonene. Når det gjelder pliktig regnskapsrapportering, dokumentasjon av bokførte opplysninger og dokumentasjon av balansen, åpner standarden for at oppbevaring kan skje i tekstbehandlings- eller regnearkformat, dersom det

gjennomføres særskilt sikring mot urettmessig endring, sletting, tap eller ødeleggelse av regnskapsmaterialet. Vi kan ikke se vektige grunner til at det skal stilles strengere krav til spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering, og mener at også disse bør kunne oppbevares i tekstbehandlings- eller regnearkformat, forutsatt at det gjennomføres særskilt sikring mot urettmessig endring, sletting, tap eller ødeleggelse av spesifikasjonene.

Til punkt 7 Salgsdokumenter

Standarden åpner for at utskrift av salgsdokumenter på forhåndsnummererte trykte blanketter kan unnlates dersom tekstbehandlings- eller regnearkprogrammet har en betryggende sikret funksjon for fortløpende nummerering av salgsdokumentene. Vi mener at en slik adgang ikke er ønskelig. De som i dag utarbeider salgsdokumenter ved bruk av regneark- eller tekstbehandlingsprogrammer i strid med bokføringsreglene, vil sannsynligvis heller ikke sørge for bruk av tekstbehandlings- eller regnearkprogrammer med en betryggende sikret funksjon for fortløpende nummerering av disse salgsdokumentene. En slik løsning krever både god kjennskap til reglene og teknisk kompetanse. Et annet argument for ikke å gi adgang til å nummerere salgsdokumenter ved bruk av regneark- eller tekstbehandlingsprogrammer, er at det finnes tilstrekkelig antall andre løsninger for nummerering av salgsdokumenter i samsvar med gjeldende krav. Eksempler på slike løsninger er utskrift fra tekstbehandlings- eller regnearkprogram på forhåndsnummererte trykte blanketter, manuell utstedelse ved bruk av regningsblokk (for bokføringspliktige med få kredittsalg), anskaffelse av et fakturaprogram (som ikke behøver å være særlig dyrt), outsourcing av fakturaproduksjon til en profesjonell tjenesteleverandør, og bruk av webbaserte faktureringsløsninger (ofte med stykkpris pr. utstedt salgsdokument).

Vennlig hilsen

Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening

Hanne Opsahl
for Sandra Riise
Adm.dir.

Peer Veiby (sign.)
Leder fagutvalget

Skattedirektoratet

Saksbehandler
Rune Tystad

Deres dato
27.05.2013

Vår dato
30.08.2013

Telefon
977 59 464

Deres referanse

Vår referanse
2013/415360

Norsk RegnskapsStiftelse

Høringsutkast til norsk bokføringsstandard NBS (HU) Bruk av tekstbehandlings- og regnearkprogrammer

— Vi viser til deres brev av 27. mai 2013 der utkast til NBS *Bruk av tekstbehandlings- og regnearkprogrammer* ble sendt på høring.

Skattedirektoratet har i utgangspunktet ingen kommentarer til høringsutkastet. Etter at utkastet ble sendt på høring har imidlertid Finansdepartementet endret bokføringsforskriften § 4-1 slik at grensen for bokføringspliktige med få transaksjoner er endret fra 300 til 600 bilag i året. Høringsutkastet foreslår at grensen for hvilke foretak som kan bruke tekstbehandlings- og regnearkprogrammer i bokføringen, skal knyttes til bokføringspliktige med få transaksjoner. I veiledningsteksten til punkt 4.1 er dette begunnet med:

For bokføringspliktige med få transaksjoner vil muligheten for etterkontroll normalt være til stede selv om tekstbehandlings- og regnearkprogrammer benyttes som bokføringsverktøy. Omfanget av bokførte opplysninger er begrenset, og det vil være enkelt å få oversikt over de transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er bokført.

Skattedirektoratet støtter denne argumentasjonen og mener at grensen for å kunne bruke tekstbehandlings- og regnearkprogrammer i bokføringen fortsatt bør være 300 bilag.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelser i saken.

Med hilsen

Inger Johanne Stolt-Nielsen

Underdirektør

Rettsavdelingen, foretaksskatt
Skattedirektoratet

Rune Tystad

Norsk RegnskapsStiftelse
Postboks 2914 Solli
0230 OSLO

Adresse: Folkets hus, Youngsøgt. 11
0181 OSLO
Telefon: 951 89 375
E-post: ntlskatt@online.no

Dato: 30.08.2013

Høringsutkast til norsk bokføringsstandard NBS (HU) Bruk av tekstbehandlings- og regnearkprogrammer

Vi viser til høringsbrev av 27.mai 2013 og høringsutkast av samme dato.
Høringsfrist 31.08.2013.

NTL-Skatt har følgende merknader til høringen.

Punkt 7. Salgsdokumenter

Vi stiller spørsmål til andre avsnitt under «veiledning». Under gitte forutsetninger kan det likevel aksepteres at....

Vi mener at det ikke må åpnes for/gis mulighet til å kunne bruke salgsdokument som er utarbeidet på egen tekstbehandlingsprogram. Vi kan ikke se at det er noen kostnad av betydning å gå til anskaffelse av et fakturaprogram som håndterer salgsdokument på en enkle og oversiktlig måte, som også følger regelverket. Det vil også i kontrollsammenheng fra både regnskapsfører, revisor og skatteetaten, være en ressurskrevende oppgave å gjennomføre.

Med hilsen

Ingunn Borge Veseth
Leder av *NTL-Skatt kontrollfaglige utvalg*

Tlf: 945 37 476
E-post: ingunn.veseth@skatteetaten.no

